

Ministerstvo dopravy

Trendy evropské dopravy

4. ročník odborné konference

Praha, 16. června 2015

Otevírání trhu v železniční dopravě

Novela zákona o dráhách

Ladislav Němec
náměstek ministra

Právní prostředí v oblasti železniční dopravy

Přístup na infrastrukturu: v České republice existuje již v zásadě od přijetí současné právní úpravy zákona o dráhách otevřený přístup k podnikání v drážní dopravě, při splnění zákonných podmínek týkajících se např. bezpečnostních parametrů, odborné a finanční způsobilosti (dopravce obdrží licenci, osvědčení dopravce a následně může požádat o kapacitu dopravní cesty).

V poslední době: noví dopravci na relaci Praha – Ostrava, ekonomická vyváženost veřejných služeb.

Přístup k veřejným službám v přepravě cestujících: odlišný institut, v rámci zajištění dopravní obslužnosti objednatel (stát, kraj nebo obec) sjedná s dopravcem smlouvu o veřejných službách (uzavření smlouvy je nenárokové, slouží k zajištění služeb obecného hospodářského zájmu).

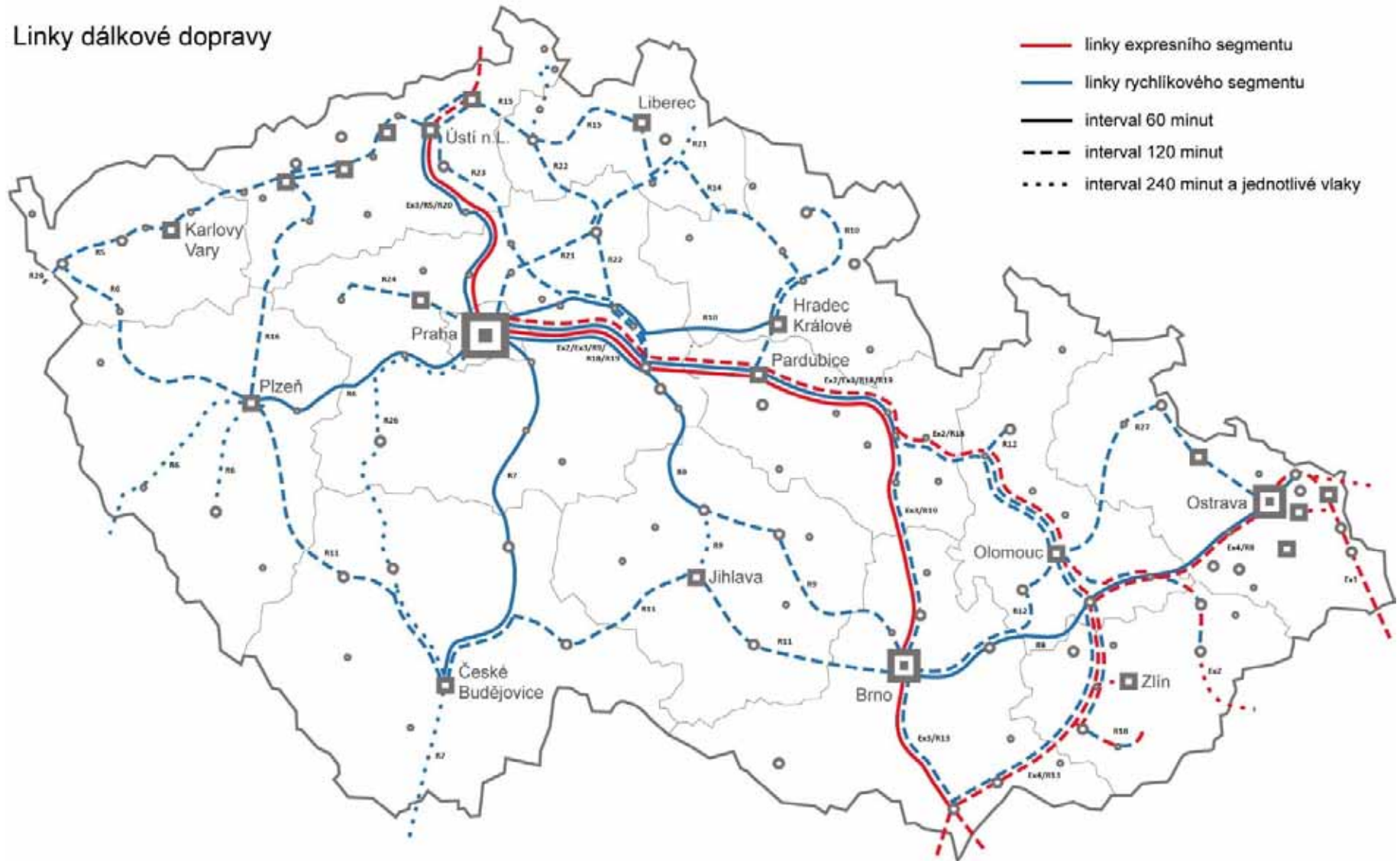
Nařízení (ES) č. 1370/2007: u veřejných služeb v železniční dopravě se objednatel může principiálně rozhodnout, zda uskuteční soutěž na výběr dopravce nebo zadá veřejné služby přímo jednomu z dopravců, své rozhodnutí musí na žádost odůvodnit. (*Rozdílně v autobusové dopravě: od skončení přechodného období v roce 2019 povinná soutěž, nejsou-li naplněny výjimky jako je malá zakázka, mimořádná situace, vnitřní provozovatel.*)

Zajištění dopravní obslužnosti vlaky dálkové a nadregionální dopravy v České republice:

- smlouva s dopravcem České dráhy, a.s. na zajištění dopravních potřeb státu do roku 2019 (případná možnost vyjímání ucelených provozních celků pro nabídková řízení),
- smlouvy s dopravcem České dráhy, a.s. na relace Pardubice - Liberec a Plzeň – Most pro období jízdního řádu 2014/2015.

Stávající stav zajištění veřejných služeb dálkovou a nadregionální dopravou v ČR

Linky dálkové dopravy

Materiál pro jednání vlády České republiky

Po jmenování nové vlády proběhlo v první polovině roku 2014 posouzení stavu na trhu železniční dopravy, silných a slabých stránek konkurenčního prostředí ve vztahu k nastavení rovných podmínek.

Další postup byl navržen v rámci materiálu pro jednání vlády České republiky:

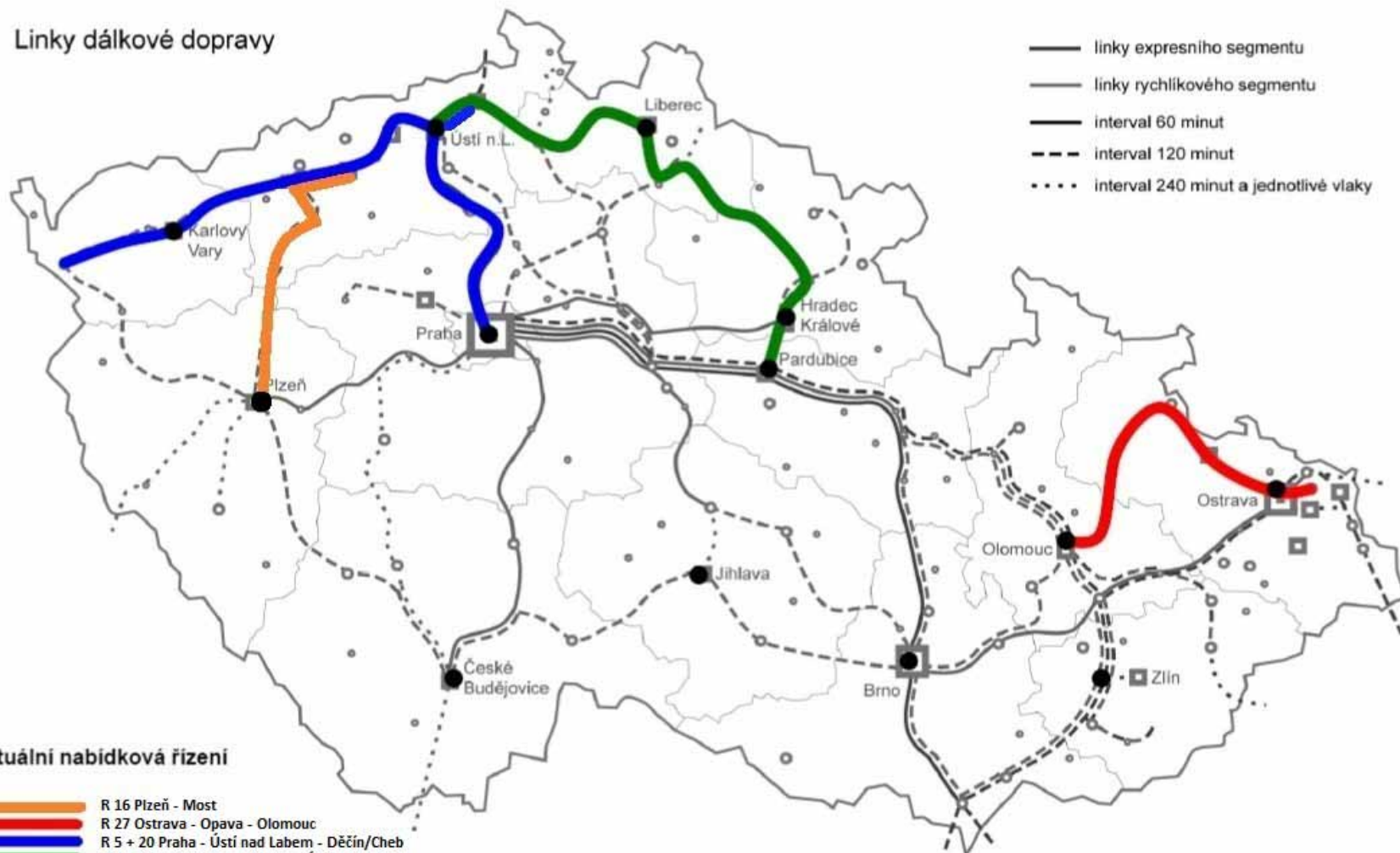
- v souladu s předcházejícími dokumenty bude pokračováno **v procesu nabídkových řízení** na výběr dopravce podle upraveného časového plánu otevírání trhu, který zahrnuje část dopravní obslužnosti objednanou státem,
- nový prvek - zároveň budou **vyčleněny linky, na kterých se ve střednědobém horizontu předpokládá zadávání veřejných služeb přímo ČD** v zájmu stability zajištění páteřních veřejných služeb i s mezinárodním přesahem (například spolupráce ČD/ÖBB na relaci Praha-Wien-Graz)
- MD bude průběžně činit kroky, aby byly **na trhu železniční dopravy vytvořeny podmínky**, které usnadní řádně a za rovných podmínek soutěžit dotované služby.

usnesení vlády ČR č. 758 ze dne 15. září 2014, byl nastaven časový plán otevírání trhu veřejných služeb v dálkové a nadregionální dopravě, zároveň byly vymezeny dopravní služby pro přímé zadání i v dalším období

Zvolený postup dalších soutěží - mapa

Linky dálkové dopravy

- linky expresního segmentu
- linky rychlíkového segmentu
- interval 60 minut
- - - interval 120 minut
- ... interval 240 minut a jednotlivé vlaky

Aktuální nabídková řízení

- R 16 Plzeň - Most
- R 27 Ostrava - Opava - Olomouc
- R 5 + 20 Praha - Ústí nad Labem - Děčín/Cheb
- R 14 + 15 Pardubice - Liberec - Ústí nad Labem

Postup dalších soutěží

Aktualizovaný časový plán

Číslo linky	Vozidla	Linky zahrnuté v provozním souboru
R16	užitá	R16: Plzeň – Most
R14+R15	nová, spolufinancování OPD	R14: Liberec – Pardubice R15: Liberec – Ústí nad Labem
R5+R20	nová, spolufinancování OPD	R5: Praha – Ústí nad Labem – Karlovy Vary – Cheb R20: Praha – Roudnice nad Labem – Ústí nad Labem – Děčín
R27	nová, spolufinancování OPD	R27: Ostrava – Opava – Krnov – Olomouc

- do 31. března 2015 – předložení analýzy stavu výběrových řízení (splněno)
- do 30. listopadu 2015 – předložení zprávy o postupu otevírání trhu

První soutěž dle schváleného časového plánu

Linka R16: Plzeň – Most

- nabídkové řízení bylo **předem notifikováno** v Úředním věstníku EU,
- proběhla jednání s ČD a alternativními dopravci k možnostem nastavení tarifních pravidel, uskutečnily se konzultace s ÚOHS – vyloučení kartelových dohod,
- na internetových stránkách MD byly předem oznámeny **přepokládané požadavky na vozidla**,
- byla **zpracována zadávací dokumentace a vypsáno nabídkové řízení** (zveřejněno na profilu zadavatele dne 5. února 2015)
- lhůta pro podání nabídek **je stanovena na cca 7 měsíců** (termín pro podání nabídek 8. září 2015),
- k zahájení **plnění vybraným dopravcem dojde od 11. prosince 2016** (od začátku platnosti jízdního řádu 2016/2017).

Zároveň probíhá příprava programové dokumentace na financování vozidlového parku pro další soutěže i určitá přímá zadání – ucelené provozní soubory), po projednání s Ministerstvem financí bude dokumentace programu předložena vládě ČR ke schválení.

Ministerstvo dopravy

Novela zákona o dráhách

Novela zákona o dráhách

Požadavky stanoveny převážně směrnicí 2012/34/EU

nutnost transpozice směrnice 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru do českého právního řádu

Stěžejní tematické okruhy směrnice 2012/34/EU a jejich legislativní promítnutí do zákona o dráhách

- **Oblast zpoplatnění, financování a přístupu na železniční infrastrukturu**
 - **zakotvení institutu *hospodářské vyváženosti smlouvy*** (posouzení dopadů provozování mezinárodní osobní dopravy či bez smlouvy o veřejných službách vs. provozování osobní dopravy v závazku na základě smlouvy o veřejných službách)
 - **uzavírání smlouvy ve věci financování provozování dráhy mezi SFDI a provozovatelem dráhy na dobu 5 let**
 - **změna v kategorizaci drah – vlečka veřejná a neveřejná, dráha místní**

Novela zákona o dráhách

➤ Oblast přidělování kapacity

- komplexní přepracování této oblasti v zákoně o dráhách
- rozšíření okruhu Žadatelů o přidělení kapacity
- **provázanost s procesem tvorby jízdního řádu**
- snaha o uspokojení (je-li to možné) všech Žadatelů na nediskriminační bázi – **možnost koordinace prioritních žádostí**

➤ Zařízení služeb

- zcela nová oblast, dosud v zákoně o dráhách nezakotvená
- **cílem je nastavit základní rámec pro zajištění přístupu ke službám souvisejícím s provozováním drážní dopravy**
- povinnost vlastníka zařízení služeb umožnit přístup k tomuto **zařízení nediskriminačním způsobem za cenu sjednanou podle cenových předpisů**

Novela zákona o dráhách

➤ Regulační subjekt

→ zřízení nezávislého regulátora pro oblast železniční dopravy jako samostatného nezávislého ústředního orgánu státní správy – **Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře**

Působnost Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře:

- **v oblasti řešení sporů ve věcech přístupu na dopravní cestu (přezkum Prohlášení o dráze),**
- **cenová kontrola v oblasti užívání a přístupu k drážní infrastruktuře**
- **řešení sporů ohledně (odepření) přístupu k zařízením služeb**
- **rozhodování ve věcech ohrožení hospodářské vyváženosti**

Novela zákona o dráhách

Provedení transpozice směrnice 2012/34/EU do českého právního řádu

- Návrh novely zákona o dráhách a dalších souvisejících zákonů
(např. zákon o SFDI)
- Návrh zákona o Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře
(regulační subjekt ve smyslu čl. 55 směrnice 2012/34/EU)

Novela zákona o dráhách

Legislativní proces

Projednávání návrhů obou zákonů:

- v rámci MPŘ – konec r. 2014
- v rámci pracovních komisí LRV – únor až březen 2015
- v rámci LRV – duben 2015

Aktuálně:

- po zapracování připomínek LRV byly návrhy zákonů opětovně zaslány LRV k dalšímu projednání

Předpokládaný termín nabytí účinnosti obou zákonných předloh – 1. leden 2016

Děkuji za pozornost

Ladislav Němec

náměstek ministra dopravy
pro sekci dopravní
nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12
110 15 Praha 1